

Straż Polska

Dziennik polityczny i społeczny.

Redakcja i administracja ul. Przejazd № 8, skrzynka pocztowa 132. Telefon № 32.

CENY OBEJMUJE

W Łodzi z odnośnieniem do domu miesięcznie mk. 5,50
Z przesyłką pocztową . 6,40

Cena pojedynczego numeru 35 fenigów.

Administracja otwarta od godz. 7 rano do 7 wieczór, w niedziele i święta od 7 do 10 rano. Redakcja czynna od godz. 5 do 10 wiecz. codziennie.
Redaktor przyjmuje od 6 do 7.

OGŁOSZENIA: Nadesłane przed tekstem mk. 3.—
I w tekście nad telegramami—mk. 4.— Reklamy po tekście
(4 szp.) — mk. 2,25 Nekrologja (4 s. pait.) mk. 1,50. Zwyczajne
ogłoszenia (6 szp.) — 1.— Drobne ogłoszenia 15fen. za wyraz
Każde ogłoszenie najniżej mk. 1,50.
Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej.

Z Warszawy i z biur ogłoszeniowych warszawskich ogłoszenia dla „Straży Polskiej” przyjmuje wyłącznie **Centralne biuro ogłoszeniowe Związku prasy prowincjonalnej** — Zgoda № 1 w Warszawie.

Teatr Polski

Dzielnia 18,
poddyrekcją: Fr. Rychlewskiego

Piątek 12 grudnia r. b. Na dochód Samopom. przy 8 klas.
szkole realnej przy ul. Przejazd 1-1

POLITYKA

Satyra polityczna w 3 aktach W. Perzyńskiego.

W sobotę 6 grudnia o godz. 4 po południu
po cenach najniższych

Major Barbara

Komedia w 4 aktach B. Shawa.

Leopold Skulski prezydentem ministrów Domniemani kandydaci na ministrów. Strajk tramwajarzy w Warszawie.

Najpiękniejszy lokal
RESTAURACJA TEATRALNA
przy POLSKIM TEATRZE I SALI KONCERTOWEJ
Dzielnia 18.

Niedziela specjalne FŁAKI. Ceny potraw i napojów bardzo przystępne. Przyjmujemy zamówienia dla Towarzystw w oddzielnej Sali F-Klo.
CODZIENNE KONCERT
o łaskawe poparcie uprasza
Zarząd.

Restauracja i Kawiarnia
Dzielnia 18
Polish Theatre
Dzielnia 18

wilny Ziemi Wschodnich nie sprzeciwia się już plebiscytowi, choć on ma się dokonać w ciągu paru miesięcy, — w formie wyboru (na podstawie ordynacji) radkiej samej jak do Sejmu Warszawskiego) przedstawicieli, którzy orzekną o przynależności państwowej ziem przez nich reprezentowanych. Komitet generalny oświadczył przytem w komisji sejmowej, że ma zupełną pewność, iż ogromna większość ludności oświadczy się za Polską.

Załatwienie sprawy ziem wschodnich Przez wojska polskie zajętych, jest rzeczą pilną. Dopiero potem bowiem możliwe

będzie należyte postanowienie innych zadań naszych na Wschodzie, jak stosunek do Litwy etnograficznej i niewyzwolonych jeszcze Kresów.

Dopiero też wówczas obradom międzynarodowym nad naszymi granicami wschodnimi przeciwstawić będziemy mogli, jak pokonane fakty zdecydowaną wolę, jak Państwa Polskiego, jak i ludności miejscowej. Wszystkie też wysuwane dziś nowe odmiany pomysłu federacyjnego traktować należy, jako szkodliwe maczenie kadzi narodowej.

Józef Hlasko.

Sprawa Ziemi Wschodnich.

II.

Pozostałe obszary przed rozbiorem stanowiły Wielkie Księstwo Litewskie, ostatecznie na Sejmie czteroletnim całkowicie z Koroną Zjednoczony. Najbardziej na północ położone, część ich jest terenem etnograficznym Litwinów, przywiązanych do swej odrębności plemiennej, chociaż na ogół do ostatnich przynajmniej czasów, w masie swej nieobawiających politycznych dążeń separatystycznych. Śród inteligencji litewskiej natomiast wytworzyły się partie, wrogo dla Polaków usposobione i z nich to wytworzyli Niemcy uzależnioną dotąd od siebie Tarybę litewską (Radę Stanu), w jej ręku pozostają dotąd rządy tego terytorjum. Politycy litewscy dążą do własnego państwa narodowego, do którego chcą koniecznie wciągnąć Wilno, miasto całkiem polskie i gorąco patriotyczne i poza obszarem etnograficznym litewskim położone.

Z powodu swej słabej liczebności (około 2 milj.) Litwini nie mogą stworzyć silnego państwa i łatwo wpaść mogą w zależność od swych potężnych sąsiadów Niemców albo Rosjan. Śród Litwinów, mieżka też dużo Polaków.

Na pozostałych częściach b. Wielkiego Księstwa Litewskiego tradycje tego księstwa nie istnieją wcale, ludność pozostaje w stanie polaryzacji, mówiący gwiazdami, stanowiącymi przejście od polskiego do rosyjskiego. Litwini nie mają ani literatury, ani dążeń państwowych, przechylają się na stronę polską, lub rosyjską w zależności głownie od wyznania przeważającego, przeważającego w bardziej na wschód posuniętych miejscowościach — lub katolickiego. W ciągu r. b. większą część tych obszarów po Berezynę i Dźwinę zajęły wojska polskie

Pod względem administracyjnym należą one do Zarządu Ziemi Wschodnich, który podlega wyłącznie Naczelnikowi. Najbardziej na Wschód wysunięte Kresy Wschodnie, obecnej Rzeczypospolitej pozostają dotąd w ręku bolszewików.

Komitet Narodowy w Paryżu, wychodząc z zasady, że przyłączenie do Polski ziem, które tego nie pragną, stać się może zaczynem walk domowych i czynnikiem sabsobici młodog państwa i uwzględniając czynnikami etnograficznymi i strategicznymi, wystąpił w tej kwestji z programem następującym: wciągnąć do Polski te części ziem wschodnich, w których przeważa ludność polska i polska cywilizacja (co odpowiada mniej więcej obszarowi dziś przez wojska nasze zajętemu), z Litwy zaś etnograficznej utworzyć samodzielną jednostkę państwową, związaną jednak z Polską konwencjami, które zapewniłyby drobnemu krajowi i wolny handel narodowy i nie dopuściłyby do tego, by kraj ten stał się pomostem łączącym we wrogich dla nas zamiarach Niemcy i Rosję.

Sprawą ziem wschodnich przez nasze wojska zajętych zajmował się kilkakrotnie Sejm, trzymając się przytem linii politycznej Komitetu Narodowego i wysuwając na plan pierwszą zasadę, że ludność tych ziem sama o swej przynależności państwowej zadecyduje winna. Zywioły lewicowe jednak przeciwstawiały tej koncepcji pomysł odtworzenia Wielkiego Księstwa Litewskiego w jego dawnych granicach, związanego z Polską Unją, czy też federacją. Z ludności miejscowej tylko tydzi za tym pomysłem się oświadczyli, w nadziei że w państwie różnicie narodowe łatwiej będą wozzili. Inne narodowości w swej większości stanowiąc są temu pomyslowi przeciwni i domagają się ciągłej przyłączenia bezpośredniego do Polski.

Wobec realnych wymagań życia i wobec niepowodzeń jakie stale spotykamy się polskie, wysyłane do Kowna, dla skłaniania polityków litewskich do myśli odnowienia Wielkiego Księstwa. Zarząd Cy-

Telegramy.

Komunikaty Sztabu Generalnego.

Warszawa, 11 grudnia (PAT)

Front litewsko-białoruski.

Pod Dźwińskiem i Połockiem wzmożona działalność bojowa patroli. Na odcinku Połesia wysłany na Bielarsk silny oddział wywiadowczy rozbił dwa szwadrony nieprzyjacielskie i bez strat powrócił na dawne stanowisko.

Front Wołyński
Spokój.

Wz. szefa sztabu generalnego
Haller. pułk.

Estonia nie zawiera pokoju.

Kopenhaga, 11 grudnia, (PAT.) Lotewskie biuro prasowe donosi, o konferencji, która się rozpoczęła dnia 11 grudnia w Dorpacie, że rokowania między Estonią a rządem bolszewickim dotyczą sprawy wymiany jeńców a nie zawarcia pokoju.

Wina Wilhelma ustalona.

Nauen, 11 grudnia (PAT) Radio poz. Z Hagi donoszą: że na wczoraszem posiedzeniu Izby poseł Stannes powołując się na ogłoszone dokumenty Kautskyego oświadczył, że wina cesarza Wilhelma w wywołaniu wojny światowej została dostatecznie udowodniona wobec czego staje się aktualną sprawa wydania przez Holandję byłego cesarza Wilhelma. Poseł wzywa rząd aby wydał zarządzenia celem baczniejszego strzeżenia cesarza.

Kongres socjalistów skandynawskich.

Paryż, 11 grudnia (PAT) Havas. Ze Sztokholmu donoszą: Kongres socjalistów skandynawskich został otwarty w Sztokholmie. Przewodniczący socjalistów szwedzkich Hidlund oświadczył się za nawiązaniem stosunków z Rosją sowiecką i dostarczeniem jej pomocy materialnej. Natrafili jednak na gwałtowną opozycję.

Agitacja bolszewicka na kresach.

Warszawa, 11 grudnia (PAT) Kresowe biuro prasowe donosi. Z powiatu Wilkomierskiego, znajdującego się w przeważnie w obrębie władz kowieńskich, donoszą o wzrastającej coraz bardziej agitacji bolszewickiej, która zresztą cieszy się poparciem naczelnych urzędników państwowych. Wszystkie te urzędy odsadzone są przez osoby znane ze swej działalności bolszewickiej. Naczelnik powiatu, jego pomocnik, były organizator armji czerwonej w powiecie Wilkomierskim, Naczelnik policji powiatowej, wszy-

szy to bolszewicy X, niekryjący wcale swej przeszłości, pomocnika naczelnika policji, były zakrystjan kościoła parafialnego w Wilkomierzu, odznaczał się dawniej jako zaciekły wróg Polaków. Temu odpowiadało drogę do obecnego stanowiska. Wobec braku władz administracyjnych polskich w małej części powiatu, leżąca z tej strony linii demarkacyjnej, a podlegająca rządowi polskiemu agitacja bolszewicko-litewska znajduje grunt bardzo podatny.

Przesilenie gabinetowe.

Warszawa, 11 grudnia (tel. wł.)
 Wczorajszego dnia trwały nie-
 narady Piastowców. Były one
 z konferencją pomiędzy Nar.
 Zjednocz. Lud. a Piastowcami w sprawie
 utworzenia większości sejmowej. Konfe-
 rencja trwała do godz. 4 nad ranem.

Doszło do zupełnego porozumienia w
 sprawie reformy rolnej i konstytucyj.

Chodziło o zatwierdzenie zawartej u-
 mowy przez poszczególne kluby.

Po ukończeniu ostatecznie zakończyły
 się obrady ludowców, podczas których 56
 głosów przeciwko 14 przyjęto wniosek
 posła B. y. a, udzielający zarządowi wołm
 zniżenia za taryfki i upoważniono prezy-
 dum do dwóch rokowań w sprawie u-
 tworzenia gabinetu parlamentarnego.

O godz. 7 zebrała się konferencja
 w klubach, na której poseł Wi-
 szeński złożył oświadczenie, że
 nie może popierać kandyda-
 tury posła Skulskiego.

W tym czasie także poseł Stęśłowicz w
 imieniu Klubu Pracy Konstytucyjnej (kon-
 wulsji) oświadczył, że onegdajsze je-
 o zastrzeżenia tyczyły się nie tyle oso-
 bności Skulskiego, ile była w ten
 sposób podjęta przez niego.

Marszałek Trambaczewski ponownie
 stwierdził, iż 293 głosów
 opowiedzieli się za kandy-
 daturą posła Leonolda Skul-
 skiego na prezidenta gabi-
 netu o czelem natchmiasz zakomunikuje
 Naczelnikowi Państwa.

Na tem konferencja się skończyła.
 O godz. 8 udał się marszałek do Naczeln-
 nika Państwa, który na godz. 10 wiecz.
 wezwał do siebie posła Skulskiego na
 konferencję.

Istnieje przypuszczenie, iż w cią-
 gu dzisiejszej nocy poseł
 Skulski otrzyma misję stwo-
 rzenia gabinetu.

W kuluarach sejmowych twierdzą, że
 w ciągu piątku gabinet zostałby już sformo-
 wany.

Tymczasem obradowały dalej poszcze-
 gólne kluby, zwłaszcza N. Z. R., który
 zajął wobec posła Skulskiego stanowisko
 wyciekające.

Zdecydowanie popiera go Nar. Zjedn.
 Lud., Zw. Lud.-Nar., Piastowcy, Zjedno-
 czenie Mieszczkańskie, Nar. Chrześc. Klub
 Robotniczy.

W chwili kiedy otrzymujemy telefon,
 (godz. 10 wiecz.) w jeden z sal odbywa
 się poufna narada pomiędzy przedstawi-

cielami Piastowców a Nar. Zjednoczeniem
 Ludowem.

Jest to wymiana zdań co do kandy-
 datów na ministrów. Według obiegają-
 cych kulisowych poglądów, które podaje-
 my z obowiązku dziennikarskiego, nie
 biorąc za nie odpowiedzialności, Skulski
 obejmie stanowisko prezidenta ministrów
 bez tiki, jako ministra spraw wewnętrz-
 nych wymieniają Wołczyńskiego, jako
 ministra spraw wojskowych dotychczasoso-
 wego min. gen. Leśniewskiego, jako za-
 stępcę Soankowskiego, przyczem stano-
 wisko drugiego zastępcy ma być znie-
 sione.

Jako kandydatów na min. spraw ze-
 wnetrznych wymieniają: byłego wice-mi-
 nistra Skrzyńskiego, gen. Szeptyckiego,
 tudzież ambasadora polskiego w Londynie
 Sapiechę, jako wice-min. Erazma Pilca.

Teka rolnictwa przypadłaby ludow-
 com, a między kandydatami wymieniają
 Jana Dąbskiego.

Ludowcy żądają dla siebie obsadze-
 nia stanowiska prezesa i wice-prezesa
 głównego urzędu ziemskiego. Jako kan-
 dydati wyszczególnieni są poseł Bartel i
 Poniatowski (tubantow ec).

N. Z. R-owcom jest również ofiarowywa-
 na jedna teka.

Serbia otrzymuje odszkodowanie.

Wiedeń, 11 grudnia (PAT) — WBR
 donosi z Belgradu, że sprawa odszkodow-
 wań wojennych dla Serbji została pomysły
 nie załatwiona. Komisja reparacyjna przy-
 znała Serbji zaliczkę na odszkodowanie
 wojenne w wysokości 300 milionów fran-
 ków. Rząd serbski rozdzielił tę sumę mię-
 dzy obywateli, którzy ponieśli szkody w
 czasie okupacji wojennej. W tych dniach
 zaczęło się spisywanie szkód.

Kronika Telegraficzna.

Zatężenie strajku

Kraków, 11 grudnia (PAT) „Głos
 Narodu“ donosi że do Krakowa przybyła
 delegacja strajkujących robotników węglow-
 wych z Jaworzna celem przeprowadzenia
 rokowań z zarządem kopalni. Doszło do
 porozumienia na tej podstawie że zarząd
 kopalni zakupi 20000 metrów płótna dla
 górników, zaś inne żądania przedstawi
 delegacja w Warszawie. Górnicy wobec
 wyniku rokowań powrócili do pracy.

Sojusz między Anglią a Francją

Berlin, 11 grudnia (PAT) Dzienniki
 berlińskie donoszą z Paryża. Według pism
 paryskich celem podróży pana Clemen-
 ceau do Londynu jest zawarcie politycz-
 nego i gospodarczego sojuszu między
 Anglią a Francją.

W poszukiwaniu paskarzy

Kraków, 11 grudnia (PAT) Wczoraj
 odbywał się w całym mieście rewizja w
 poszukiwaniu paskarzy towarów biaław-
 nych. W czasie tych rewizji natrafiono
 na ukrytą fabrykę sacharyny i aresztowa-
 no dwie osoby z Królestwa, które tę fa-
 brykę prowadziły oraz czterech handlarzy.

Ze Stolicy.

Nowy strajk w Warszawie.

Warszawa, 11 grudnia (PAT). Dalsz
 o godzinie pierwszej po południu za-
 strajkowali pracownicy tram-
 wajowi. Tramwaje zaczęły zjeżdżać
 do remizy. O godzinie w pół do drug-
 iej ruch tramwajowy zamiarł w całym
 mieście. Strajkujący postawili żądania
 natury ekonomicznej, domagają się onł
 podwyższenia pensji o 25% oraz 600 mk.
 miesięcznego dodatku drożyznianego, to
 jest tyle, ile otrzymali pracownicy w
 gazowni i telefoniści. Dotychczasowy
 dodatek tramwajarzy wynosił 350 mk.
 w gołwco oraz w deputatach. Dyrek-
 cja tramwajowa proponuje podwyższe-
 nie dodatku o 100 mk. tramwajarze
 nie zgadzają się jednak na to. Strajk
 zapowiada się na długo i nie ma wido-
 ków zażegnania strajku wobec tego, że
 dyrekcja nie jest w stanie uwzględnić
 tak wysokiego wynagrodzenia.

Radzieje Niemiec na Włochy.

Nie czy pilnie śledzą wypadki wło-
 skie. Organy bliskie rządu — „Vorwärts“
 i „Deutsche Allgemeine Ztg.“ umieściły
 dla te artykuły o Włoszech, wyrażając
 nadzieję, że utworzy się w parlamencie Blok
 katolicko-socjalistyczny, który domagać
 się będzie rewizji traktatu Wersalskiego
 i zapoczątkowania polityki germanofilskiej

Franki również spadają.

Paryż, 11 grudnia (PAT) — Kurs
 franka francuskiego w Londynie i w Pa-
 ryzju spadł znova. Piacouo za funt an-
 gielski 45.15 franka, za dolar 11.99 i pół
 franka. Finansiści oświadczenia, że niema
 powodu do zaniepokojenia, gdyż idzie tu
 o wielkie transakcje przed końcem roku.

Delegacja amerykańska opuściła Paryż.

Ljon, 11 grudnia (PAT). Radio war-
 szawa. Wczoraj wieczorem delegacja
 Amerykańska opuściła Paryż, żegnana
 przez Focha i Clemenceau. Ten ostatni
 wręczył kwiaty delegatowi Amery-
 kańskiemu Polkowi.

Odpowiedni delegat.

Ljon, 11 grudnia (PAT). Radio war-
 szawa. Według doniesień z Berlina pan
 Simons, pełnomocnik niemiecki, który
 tak nagle opuścił Paryż, dnia 22 listo-
 pada, zapowiada obecnie, że wraca do
 Paryża w celu dalszego prowadzenia ro-
 kowań w sprawie wejścia w życie trak-
 tatu pokojowego.

Pan Simons cieszy się poparciem
 jednej z dwóch partii, jakie utworzyły
 się w rządzie niemieckim, która zaleca
 nieustąpliwość oraz powrót do tradycji
 poprze niego regimu. Wobec tego ro-
 dzaju poparcia, oraz wobec niesłycha-
 nego sposobu, w jaki pan Simons opu-
 ścił Paryż, trudno go uważać za oso-
 bistość odpowiedzialną do reprezentowa-
 nia ponownie rządu, który chce ucho-
 dzić za demokratyczny i pokojowy.

Otrzymamy okręty.

Wiedeń, 11 grudnia (PAT) — WBR
 donosi z Paryża: Najwyższa Rada zade-
 cyzowała, że Polska, Jugostawia, Portuga-
 lja, Grecja i Rumunia otrzymają pewną
 liczbę łodzi kantonierek i okrętów strażni-
 czych, pozostałych z marynarki wojennej
 dawnych. Austro-Węgry. Okręty te będą
 rozbrojone. Wiosł otzynają wszystkie
 działa, a państwa wyżej wymienione będą
 mogły zakupić nowe działa w Anglii i u-
 zbierać swe okręty.

Ciekawa akcja.

Berlin, 11 grudnia (PAT) Jutro go-
 jawi się zbór aktów Kautskyego. Obej-
 muje on na 1120 stronkach druku cztery
 grupy aktów dotyczących wydarzeń od za-
 machu Serajewskiego aż do chwili wypo-
 wiedzenia wojny Rosji przez Austrię.

Denikin znowu w lepszym położeniu.

Minsk, 11 grudnia (PAT). „Odeskie
 słowo“ pisze, że sytuacja na froncie kij-
 jowskim znacznie się poprawiła dla De-
 nikina. Wojska generała Szylinga, czy-
 szczają Podole i Kijowczynę, dopro-
 wadziły do końca zlikwidowanie armji
 Petlury. Połączenie się armji kijowskiej
 z armją generała Szylinga w okolicy
 Fastowa — Rozanki wytworzyło pewne
 niebezpieczeństwo na tyłach bolszewic-

kich na froncie Istenskim i pozwala na
 wytworzenie silnego łącznika pomiędzy
 Kijowem, tyłami i Odesą. Grupa bols-
 zewicka z prawego brzegu Dniepru e-
 wakuuje swoje oddziały w kierunku na
 Homel. Nacisk bolszewików na lewym
 brzegu znacznie osłabił. Stosunki De-
 nikina z kozakami kubanskimi ułożyły
 się po pewnych nieporozumieniach su-
 pecznie poprawnie.

Oświadczenie alzackich.

Ljon, 11 grudnia (PAT). Radio warsz.
 Na posiedzeniu izby deputowanych
 przedstawiciele Alzacji i Lotaryngji od-
 czytali następującą deklarację.

Proklamujemy tu niewzruszone pra-
 wo ludności Alzacji i Lotaryngji do po-
 zostania członkami narodu francuskie-
 go i przysięgamy w imieniu własnym,
 naszych dzieci i potomków, że prawa
 tego bronąć będziemy zawsze przeciw-
 ko wszelkim uzurpatorom.

Oświadczamy, iż w obydwu naszych

provincjach nie wyrażono ani jednego
 protestu przeciwko traktatowi wersal-
 skiemu, który przywraca nam narodow-
 wość francuską. W naszych 3 departa-
 mentach plebiscytowych Francja uzy-
 skała jednomyślność głosujących.

Od dnia 16-go listopada na
 mocy powszechnie uznanego prawa lu-
 dów do stanowienia o sobie. Niemcy po-
 zbawione są wszelkiego prawa do re-
 windykacji ziem, którymi władali na
 podstawie prawa zdobywcy.

Wilhelm wróci jako król pruski.

Wiedeń, 11 grudnia (PAT) — „Te-
 legraphen Compagnie“ donosi z Londynu:
 Jak donoszą dzienniki, członek parlamen-
 tu Lambert, który niedawno temu bawił w
 Kolonii, Sztutgardzie, Frankfurtie i Mona-
 chium, oświadczył w izbie Gmin, że wszę-
 dzie zauważył silne zamaganie się ruchu
 antyrewolucyjnego. Duch rojalistyczny
 wzrasta z dnia na dzień. Jeżeli b. cesarz
 Wilhelm nie będzie wywieziony na wyspę
 św. Heleny, to wróci niedługo do Niemiec
 jako król pruski.

Aprovizacja Wilna.

Warszawa, 11 grudnia (PAT). Wi-
 leński „Nasz Kraj“ podaje następującą
 notatkę:

Delegacje Polskiego Stronnictwa
 Demokratycznego, Polskiego Związku
 Ludowego i Stowarzyszenia Techników
 złożyła wczoraj generalnemu komisarzo-
 wi ziem wschodnich panu Osmolow-
 skiemu memoriał w sprawie aprovizacji
 miasta i kraju. Memoriał wskazuje
 na braki aprovizacyjne i podaje zara-
 zem środki zaradcze. P. Osmolowski
 przyjął delegację zyciwia, obiecując
 przekazać posłalaty delegacji do uwzglę-
 dnienia sekcji aprovizacyjnej, na której
 czele stoi już nowy kierownik.

Pan Gerdziałowski przestał już być
 szefem sekcji aprovizacyjnej.

Dzielnia 18 **Teatr Polski** Dzielnia 18

W niedzielę dnia 14 grudnia o godz. 3 popoł.

Podróż po Warszawie

Wodewil ze śpiewami i tańcami w 5 obr. A. Szobera muzyka
A. SO NENFELDA.

Z udziałem całego zespołu artystycznego
Orkiestra zwięszona Reżyserował L. WIŚNIEWSKI.

Widownia dobrze ogrzana.

Po-zatek punkt o 7.30 w. Bilety codziennie do nabicia w eukier i Co-
stomskiego (Rozsiewskiego) od g. 10 do 2 po poł. i od 4 do 7 wiecz. W dniu
przedstawienia od g. 5 po poł. w kasie teatru. W soboty, niedziele i święta od
godz. 10-12 tylko w kasie teatru. Kancelarya teatru otwarta od g. 10-2 i od
6-9 w. Z chwilą podniesienia zasłony wstęp na widownię wabroniony.

Strejk pracowników telefonów skończony.

Warszawa, 11 grudnia (PAT). W dniu 28 października zażądali pracownicy telefonów podwyższenia dodatku drożyznianego z 400 na 600 marek. Od tego czasu toczyły się bezowocne rokowania. Wczoraj pracownicy przestali pracować. Pośrednictwo objął ministerstwo pracy. Doszło do porozumienia. Robotnicy telefoniczni i personel pomocniczy otrzymali 600 mk. dodatku. Telefoniści 500 mk. Pensja telefonistek wynosić będzie 800 do 900 marek miesięcznie, robotników od 1100 do 1200 marek.

Dziś rano powrócili oni do pracy. Podczas strejku gmach przy ulicy Zielnej obstawiony był wojskiem. Służbę pełnił oddział techniczny cyfrelli. Łączono tylko telefony urzędowe. Niemal jednocześnie porzucili pracę robotnicy gazowni miejskiej żądając również 600 mk. dodatku drożyznianego. Pertraktacje trwały stosunkowo krótko i robotnicy dodatek uzyskali. Wrócili jednak do pracy dopiero po załatwieniu strejku w zarządzie telefonów.

Aresztowania za nadużycia węglowe.

Warszawa, 11-go grudnia (PAT). W związku z ujawnionymi nadużyciami i oszustwami Państwowy Urząd Węglowy łącznie z Prokuratorem państwa po przeprowadzeniu śledztwa przystąpił do szeregu aresztowań osobników podejrzanych o nadużycia węglowe.

Zjazd Związku miast.

W pełnej sali przewodnictwo obejmuje wiceprezydent miasta Lwowa profesor Chłamtacz.

Dr. Franciszek Mussil referuje sprawę obecných stosunków mieszkaniowych, uzasadniając tezę, iż wydane na czas trwania warunków nadzwyczajnych, wywołanych przez okoliczności z wojną związane przepisy o ochronie lokatorów nie powinny naruszać ustalonego przez kodeks cywilny prawa własności ani utrudniać budowy nowych domów w miastach. Referent sądzi uchwalenia nowego prawa mieszkaniowego.

Poruszony przedmiot wywołuje żywą i długą dyskusję.

Minister zdrowia, dr. Pomian Janiszewski, wyjaśnia obecne krytyczne położenie sprawy mieszkaniowej, konieczność ingerencji państwowej w tej dziedzinie i podkreśla, że rząd nie może brać w obronę jednej ani drugiej strony, czyli właścicieli domów lub lokatorów, lecz musi stać na straży interesów całej ludności w obronie ładu.

W dyskusji dalszej wypukła się znany antagonizm między właścicielami nieruchomości a obrońcami praw lokatorów. Wybiega to daleko po za zakres prac zjazdu.

Prof. A. Suligowski mówi o wielkiej sprawie rozwoju i rozrostu miast, wiążącej się ściśle ze sprawą budowy państwa polskiego.

Poruszono dalej sprawę jednostajnej pragmatyki służbowej dla pracowników miejskiej, oraz sprawę statutu kasy zapomogowej według projektów dr. Alfonsa Kłarnera.

Wnioski w sprawach powyższych przekazano komisji, złożonej z 5 osób, mianowicie z dwu przedstawicieli magistratu m. stoł. Warszawy i dwu z warszawskiej rady miejskiej, oraz członka biura związku miast. Do komisji tej członkowie powyżsi mają kooptować jeszcze 5 osób.

Referent komisji wniosków, dr. Józef Zawadzki, odczytał następnie usystematyzowane wnioski, dotyczące aprobowania miast. Po krótkiej nad nimi dyskusji przyjęto wnioski, w których jako zasadę wysunęto, iż zaprzetywanie miast w tym ostatnim czasie jest wystarczające, iż ładu miejskiego jest pozbawiona najbardziej potrzebny jej środków żywności i opału, że dotychczasowy stan aprobowania miast grozi panstwem katastrofą.

Zjazd wobec tego uchwala:

1) Karys żywnościowy w miastach może być zgodny jedynie z wprowadzeniem całkowitego ścisłego ziemio-plodów i środków opałowych.

2) Do czasu powrotu do stosunków normalnych aprobowacji w Polsce, na nadziei leży obowiązek zaprzetywania mieszkańców miast i ośrodków przemysłowych w artykuły spożywcze i opały za pomocą sił państwa miejskich.

3) Aprobowanie przez rząd obej-

muje podstawowe artykuły żywnościowe i opały w ilościach koniecznych do utrzymania życia ludzkiego, przyczem za minimalną normę chleba zjazd przyjmuje 1 funt polski dziennie na osobę.

4) Ceny za artykuły spożywcze i opały rząd winien liczyć gminom miejskim a tem samem i mieszkańcom, jaknajniższe, przy obciążeniu z powodu wojny i powstania nowego państwa winny być rozłożone na szereg pokoleń.

5) Artykułów spożywczych i opałowych rząd winien dostarczać gminom miejskim w takich ilościach, aby można było w tworzyć nieodzowny minimalny zapas jednomiesięczny.

6) Dla uzupełnienia brakującej ilości środków spożywczych zjazd wzywa rząd do poczynienia wystarczających zakupów żywności za granicą.

7) Zjazd wzywa rząd do uzupełnienia i doprowadzenia do należytej sprawności środków transportowych.

8) Zjazd wzywa rząd do ustalenia niezwłocznego cen maksymalnych na produkty żywnościowe oraz do przestrzegania z całą surowością prawa, nie wyjąwszy sądów doroznych, cen maksymalnych i wystąpienia przeciw paskarzom, lichwiarzom i tym, którzy nie spełniają obowiązku ustawowego dostarczania produktów żywnościowych.

9) Zjazd, mając na względzie spolegowanie produkcji rolnej kraju, wzywa rząd do udostępnienia rolnictwu nabycia nawozów sztucznych, oraz przez sprawozdanie bezpośrednie nawozów sztucznych z zagranicy.

10) Popierając żądania miast mieljszych co do powiększenia norm cukru, zjazd wzywa rząd do podjęcia energicznej akcji w kierunku podniesienia krajowej produkcji cukru.

11) Zjazd wzywa wszystkie miasta do przystąpienia do Tow. aprowizacji miast polskich i ziem wschodnich, oraz wzywa rząd do poczynienia ułatwień transportowych i kredytowych rzeczonyj instytucji.

12) Zjazd zwraca się do wysokiego Sejmu o uzupełnienie rady aprowizacyjnej przez większą liczbę przedstawicieli związku miast.

13) Zjazd stwierdza, iż dotychczasowe normy opału, a w szczególności węgla, dostarczane ludności miast, nie zadowalają minimalnych potrzeb tej ludności i wzywa rząd do przedsięwzięcia odpowiednich kroków dla podwyższenia norm.

W tym celu Zjazd wzywa rząd do rozpoczęcia eksploatacji węgla brunatnego do powiększenia faboru kolejowego i uzyskania innych środków przewozowych (komunikacja wodna).

14) Zjazd stwierdza brak w kraju węgla dla produkcji gazu i chemikalów i wzywa rząd do poczynienia energicznych starań dla uzyskania odpowiednich ilości tego gatunku węgla.

15) Zjazd uchwala, iż podział węgla między odbiorców miejskich miast, być zrównoważony w zarządach miast, a tym samem zarządy miast winny mieć ścisły nadzór nad zużyciem węgla, wyznaczonego na potrzeby przemysłu.

Obrady poniedziałkowe przeciągnęły się do godziny 12 i pół w nocy.

Zauważamy, iż w końcu narad wszczęto kwestję dokonania nowych wyborów do władz związku. Jako motywy wysuwano, iż od czasu dokonania wyborów pierwszych większość zarządu przestała być reprezentantami magistratów i rad miejskich.

Proponowano dokonanie nowych wyborów za miesiąc, nie zgodzili się na to jednak przedstawiciele lewicy.

Przy głosowaniu za dokonaniem wyborów wypowiedziała się większość.

Wiceprezydent Lwowa, p. Chłamtacz, oświadczył, iż wniosie umotywowany protest do ministerjum spraw wewnętrznych w tej sprawie.

Votum ufnosci dla przewodniczącego zebrania prezydenta m. Tarnowa, dr. Ter-tilla, złożył wiceprezydent A. Siwiński.

Wobec tego już późnym wieczorem musiano dokonać wyborów. Odwołano rant, zapowiedziany w sali ratusza po zjeździe.

O godzinie 11 wieczorem po krótkiej przerwie przystąpiono do wyborów.

Gdy rozpoczęto odbieranie głosów według listy obecności, przedstawiciele prawicy opuścili salę. Pozostało niewiele ponad 20 osób.

Głosowanie dało wynik następujący: Na prezesa (na miejsce założyciela związku p. A. Suligowskiego) — Artur Siwiński. Na wiceprezesa p. Jan Michalski, Aleksy Ławski i Emil Bobrowski.

Na radców: Rajmund Jaworowski, Teodor Toerltz, Tadusz Szpotański, Stanisław Kalnowski, Tomasz Arciszewski, Kerner, Waszkiewicz i Tor.

Wysunięto jednak sprawę prawomocności wyborów. Głosowali przedstawiciele 20 miast. Ustawa (§ 16) żąda dla prawomocności zebrania jedna trzecia liczby miast związkowych, a zatem 33, gdyż do związku należą 99 miast.

Sprawa zasadniczo pozostała nierozstrzygnięta i zebranie około g. 1 w nocy zakończono.

Co słyhać nowego?

Na gwiazdkę żołnierzowi.

(—) Komitet kiermaszu gwiazdkowego przypomina że zamówienia na ryby przyjmuje się tylko do niedzieli 14 bm. Niechże więc panie gospodynie nie sanie-dbają okazji taniego kapna ryb na święta i póki czas śpieszą z zamówieniami do intendentury Czerwonego Krzyża, Piotrkowska 78, od 11 do 1 i od 4 do 6.

Wioszernia.

W niedzielę, dnia 14 b. m. o godz. 8-ej odbędzie się wieczornica w „Grand Cafe”. Crysty dochód przeznaczają się na gwiazdkę dla żołnierzy na froncie.

Na zjazd delegatów towarzystw oświatowych.

(x) Na zapowiedziany w dniu 13 grudnia r. b. zjazd delegatów Towarzystw oświatowych w Warszawie, delegowany został z ramienia Polskiej Macierzy Szkolnej p. Bronisław Szwałb.

Kursy! komunalne.

(x) Wczoraj nastąpiło otwarcie kursów dla urzędników komunalnych w gmachu Rady miejskiej, przy ul. Średniej 14. Na kursy zapisało się około 200 słuchaczy z pośród różnych warstw urzędniczych.

Koncerty ludowe.

(x) Komisja kulturalno-oświatowa przy Magistracie łódzkim urządza cykl koncertów dla szerokich warstw pracujących. Na program tych koncertów złożą się utwory muzyczne poważne, a jednak dostępne dla wszystkich. Wykonawcą będzie przede wszystkim i głównie Łódzka Orkiestra Symfoniczna. Pierwszy z cyklu koncertów odbędzie się w niedzielę d. 14 grudnia, o godz. 6 wieczorem w Sali Koncertowej (Dzielnia 18). Poświęcony on będzie utworom muzycznym Moniuszki i poprzedzony konferencją o jego twórczości. Ceny wejścia określono na 50 fenigów do 2 marek.

Szerzenie się tyfusu plamistego.

(x) Lekarze miejscowi notują coraz więcej wypadków tyfusu plamistego, który z każdym dniem przybiera coraz szersze rozmiary. Liczba chorych odsyłanych do szpitala dla zakaźnych zwiększa się stopniowo. Przebieg tyfusu plamistego jest ostry.

Groźny pożar.

(x) Wczoraj wybuchł groźny pożar w nieruchomości fabrycznej Stildta, przy ulicy Drewnowskiej 43.

Ogień wyniósł w dwupiętrowym gmachu wykonawczalni, na razie nieczynnej i ogarnął wszystkie oddziały, grożąc przetruczeniem się na sąsiednią farbiarnię. Z powodu braku połączenia telefonicznego nie można było zaraz zaalarmować straży ogniowej tą drogą, lecz musiano było wzywać ją wysyłając do każdego oddziału umyślonych ludzi. Temu też przypisać należy, że ratunek był spóźniony. Zanim przybyła straż ogniowa cały gmach wykonawczalni stanął w płomieniach.

Udało się jedynie ocalić budynek farbiarni, która od paru miesięcy była uruchomiona.

Straty w spalonym budynku, zniszczonych maszynach i towarze poszkodowany oblicza na kilkadziesiąt tysięcy mk.

Wypadku z ludźmi nie było.

Akcje ratunkową niosły I, II, III i VI oddział straży ogniowej.

Przyczyna pożaru na razie niewiadoma.

Kradzieże.

— Przy ulicy Wólczanńskiej 162 — z mieszkania Jana Kania skradziono garderobę na sumę 14500 mk.

Aresztowano Weronikę Krawczyk, która przywłaszczyła sobie 85 mk. otrzymanych do kupa cukru przez Bogumiła Przybysz, zamieszkałego przy ulicy Kilińskiego 5.

(x) Z mieszkania Marji Mickiewicz przy ulicy Suwalskiej nr. 16, skradziono różne rzeczy wartości około 3-ch tysięcy marek.

— Z mieszkania Heleny Dargurzyńskiej przy ulicy Aleja Kościuszki nr. 57, skradziono garderobę i różne rzeczy wartości 4500 marek.

Sprawczyni kradzieży służąca Antonina Krulówna zbiegła.

— Z mieszkania Dawida Engulka, przy ulicy Zachodniej 51 — skradziono garderobę wartości 3500 mk.

Komunikaty.

Od komiteta kiermaszu.

(—) Komitet kiermaszu gwiazdkowego, prosi uprzejmie wszystkie panie, które podjęły się szycia ubrań, o zwrot takowych na później do niedzieli, d. 14 bm. do biura kiermaszu Piotrkowska 151, odwartego od 10 do 1 i od 4 do 6-ej.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski (Dzielnia 18).

Dziś na dochód „Samopomocy” przy szkole p. Siennickiej Teatr daje satyrę polityczną W. Perzyńskiego „Polityka”.

Występy Janiny Szylizanki są odłożone aż do powtórnego ogłoszenia.

W sobotę po południu o godzinie 4 po cenach najniższych Teatr daje komedię satyryczną B. Sława „Major Barbara”. Wieczorem o godzinie 7.30 chcąc uprzyściplnić szerszym warstwom publiczności ujrzenia doskonałej sztuki B. Gortyńskiego pod tyt. „Konstytucja” daje takową po cenach najniższych.

W niedzielę po południu o godz. 3 „Podróż w Warszawie”, wieczór wznowienie pełnej swojskiego humoru pogodnej komedji M. Fijałkowskiego „Pan Poseł”. Sztuka otrzyma nową malowniczą wystawę.

GIEŁDA.

Warszawa 11-go Grudnia

	Wart. kup. Żąd. Posz
Rb. carskie a 500	140-137-138
Ruble dumskie a 1000	51.00-49 50-50.50
Korony	74.50-75.50-75 25
Franki	972.50-860.00-870.00
Franki szwajcarskie	1700-1800
Funty szterlingi	365-355
Dolary	91

Ofiary.

(x) Z inicjatywy p. Władysławy Kaniżan, prawnicy sądu okręgowego zebrali pomiędzy sobą 983 marki na ciepłą odzież dla żołnierza polskiego i złożyli sumę tę na „Gwiazdkę” na ręce prezesowej Tow. „Czerwonego Krzyża” p. Rossmannowej.

Czy chcecie powiększyć naszą Ojczyznę? Zdobyc dla niej drogę do morza?

Czy chcecie wyrwać z pod jarzma Krzyżaków i przyłączyć do Polski piękny

Kraj Mazurski,

mierzący 11,000 km.2 wraz z jego 1/2 milionem polskiego ludu, z 18 miastami, 1800 wioskami i z 3300 rybnych jezior?

Złóżcie więc w Redakcji, choćby 1 markę na plebiscytowy Komitet Mazurski w Warszawie (Czackiego 25).

Spełnijcie Wasz obowiązek wobec Ojczyzny.

